

2013 թ. փետրվարի 18-ի ՀՀ նախագահական ընտրությունների ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի կարճաժամկետ դիտորդության նախնական արդյունքներ և եզրակացություններ

19 փետրվարի 2013 թ.

2013 թ. փետրվարի 18-ին ՀՀ նախագահի ընտրությունների քվեարկության օրը ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը մշտական դիտորդություն է իրականացրել Լոռու և Տավուշի մարզերի թվով 50 ընտրատեղամասերում և 16 շրջիկ դիտորդների միջոցով այցելություններ է կատարել մոտ 20 այլ ընտրատեղամասեր: Դիտարկումներն իրականացվել են ՀՀ ընտրական օրենսգրքով և ԵԱՀԿ չափորոշիչներին համապատասխան կազմված դիտարկման քարտերի միջոցով:

Դիտարկման արդյունքների վերաբերյալ քվեարկության ընթացքում կազմվել և հրապարակվել է 3 ընթացիկ հաշվետվություն՝ 8:00-12:00-ի, 12:00-16:00 և 16:00-20:00-ի վերաբերյալ: Ընտրախախտումների վերաբերյալ 7 գրություն է ուղարկվել և 1 բանավոր հաղորդում ՀՀ ոստիկանությանը (տե՛ս Հավելված 1):

Դիտարկումների ընթացքում արձանագրվել են.

- Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում որպես կանոն ներկա են եղել միայն գործող նախագահ, ՀՀ նախագահի թեկնածու վստահված անձինք, որոշ տեղամասերում Բաֆֆի Հովհաննիսյանի վստահված անձինք
- Հանձնաժողովները հիմնականում դրսևորել են միատեսակ վարքագիծ, չնայած նրանց ըստ կուսակցական պատկանելության բազմազանության, առանձին տեղամասերում վստահված անձինքն են հանդիսացել տեղական ինքնակառավարման, պետական կառավարման մարմինների աշխատակիցներ
- Բացի մեր կազմակերպության դիտորդներից ներկա են եղել «Ընտրությունը քոնն է» ՀԿ-ի դիտորդները, որոնց հիմնականում հանդիսացել են ընտրատեղամասի տեղակայման հիմնարկի՝ կազմակերպության աշխատակից,
- Քվեարկության ընթացքում՝ հատկապես 11-ից մինչև 15:00, արձանագրվել է ընտրողների շատ մեծ հոսք, որը մարել է հատկապես ժամը 17:00-ից 20:00 ընկած ժամանակահատվածում
- Լոռու մարզում առավել մեծ թվով ընտրողներ մասնակցել են Ստեփանավանի տարածաշրջանի գյուղերում, առավել քիչ՝ Վանաձորի և հարակից Գուգարք համայնքի ընտրական տեղամասերում:
- Չնայած նախընտրական քարոզչության ոչ ակտիվ մրցակցությանը քվեարկության օրը նկատվել է ընտրողների մեծ հոսք և ակտիվություն:

Ինչպես ներկայացվել է առանձին հաղորդագրություններում՝ արձանագրվել են՝

- Ընտրակաշառքի բաժանման դեպքեր

- Լցոնումներ
- Քվեարկության գաղտնիության խախտումներ
- Ընտրողների ազատ կամքի արտահայտմանը խոչընդոտելու/ընտրողների ուղղորդման դեպքեր
- Ընտրական տեղամասում գտնվելու իրավունք չունեցող անձանց ներկայություն
- Ընտրատեղամասում դիտորդի ազատ տեղաշարժմանը խոչընդոտում
- Քարոզչություն ընտրատեղամասում
- Ճնշումներ ընտրատեղամասում
- Կուտակումներ տեղամասում
- Քվեարկության կարգի խախտումներ
- Հանձնաժողովների նախագահների և անդամների խախտումների կանխարգելմանն ուղղված գործողությունների բացակայություն
- Իրավապահ մարմինների կողմից խախտումների ահազանգերի վերաբերյալ կանխամտածված անգործություն (տե՛ս հավելված 2)

Այսպիսով կարճաժամկետ դիտորդության արդյունքների հիման վրա եզրակացնում ենք, որ 2013 թ. փետրվարի 18-ի ՀՀ նախագահի ընտրությունների քվեարկության փուլն ընթացել է բազմաթիվ բացահայտ խախտումներով, որը էական ազդեցություն է ունեցել ընտրության արդյունքների վրա և գտնում ենք, որ այս քվեարկությունը չի համապատասխանում ազատ և արդար ընտրությունների չափանիշներին (տե՛ս հավելված 3):

Հավելված 1: Քվեարկության օրը ՀՔԱ Վանաձորի կողմից արձանագրված խախտումների ամփոփում

Ընդհանուր դիտարկում

Կազմակերպության կողմից դիտարկված ընտրական տեղամասերում որպես կանոն ներկա են եղել միայն Սերժ Սարգսյանի վստահված անձինք:

Կազմակերպությունը նաև արձանագրել է, որ «Ընտրությունը քոնն է» կազմակերպության կողմից հավաստարմագրված դիտորդները որոշ տեղամասերում հանդիսացել են տվյալ հաստատության աշխատակիցներ:

Քվեարկության օրը ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը արձանագրում է բազմաթիվ խախտումներ

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը 2013 թ. փետրվարի 18-ին իրականացրած ՀՀ Նախագահի ընտրությունների քվեարկության օրվա դիտորդության ընթացքում արձանագրեց բազմաթիվ խախտումներ: Մասնավորապես կազմակերպությունը արձանագրեց, որ որոշ տեղամասերում չի ապահովվել քվեարկության գաղտնիությունը, կատարվել են լցոնումներ, մարդկանց ուղղորդում է եղել տեղամասեր, իրականացվել է բացահայտ քարոզչություն և այլն: Բոլոր արձանագրված խախտումները կատարվել են Նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանի թիմակիցների կողմից:

Այսպես,

Ընտրակաշառքի բաժանման դեպքեր

- Ժամը 09:30-ին կազմակերպության դիտորդների կողմից թիվ 30 մանկապարտեզի մոտ արձանագրվել է 21SU 880 մակնիշի ավտոմեքենայի մոտ քվեարկությունից հետո արդեն քվեարկած ընտրողների կուտակում, որոնք ունեցել են ակնկալիքներ այդ ավտոմեքենայում նստած մարդկանցից /հասցեն՝ ք. Վանաձոր, Շինարարների 91/
- 29/25 տեղամասի տարածքում 11:30-ի դրությամբ ընտրակաշառքի բաժանման դեպք է արձանագրվել

Լցոնումներ

- 31/05 ընտրական տեղամասում ժամը 09:30-ին ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդը փաստել է լցոնում
- 32/05 տեղամասում ժամը դիտորդը լցոնում է գրանցել ժամը 10:58-ին

- 32/14 տեղամասում դիտորդը ժամը 10:00-ին արձանագրել է լրացված ստորագրված քվեաթերթիկների լցոնում քվեատուփ, ընդ որում արձանագրված լցոնման մասին տեղեկացնելու համար ԿԸՀ-ից զանգահարել են կազմակերպության դիտորդին և նկատողություն արել, թե ինչու է նման ինֆոմացիա տվել

Քվեարկության գաղտնիության խախտումներ

- 31/02 ընտրական տեղամասում քվեախցիկների դասավորությունը չի ապահովել քվեարկության գաղտնիությունը
- 32/14 ընտրական տեղամասում ժամը 10:00-ի դրությամբ գրանցվել է բաց քվեարկության 6 դեպք
- 32/56 ընտրական տեղամասում մի պապիկ ընտրելուց հետո հանձնաժողովի անդամներին է նայել ու ասել. «Մերժին եմ ընտրել», նույն տեղամասում հանձնաժողովի անդամը ծեր պապիկին ասել է. «Եթե չտեսնես էլ, հեշտ ազգանուն է, տարածված ազգանուն է, հեշտ կգտնես»

Ընտրողների ազատ կամքի արտահայտմանը խոչընդոտելու/ընտրողների ուղղորդման դեպքեր

- 29/07 տեղամասի շրջակայքում կուտակումներ են եղել և ընտրողներին մեքենաներով են տեղափոխել տեղամաս
- 29/08 ընտրական տեղամասում Մերժ Սարգսյանի վստահված անձն անընդհատ դուրս է եկել, իբր դրսում փակցված ընտրողների ցուցակներն է նայում և ընտրողների հետ մտել տեղամաս
- 29/18 ընտրական տեղամասում ընտրողներին տեղամաս տեղափոխում են 0696L պետհամարանիշի միկրոավտոբուսով
- 29/21 ընտրատեղամասում Մերժ Սարգսյանի վստահված անձ Ավետիք Աբազյանը մոտեցել է քվեարկության եկած ընտրողներին, մինչև քվեարկելը զրուցել նրանց հետ, քվեարկելուց հետո նորից մոտեցել համագյուղացիներին, զրուցել նրանց հետ, իսկ ընտրողների հեռանալուց հետո վստահված անձն իր մոտ եղած ցուցակում նշումներ է կատարել
- 34VU357, 32STO 848, 64 LS 664, 29/25 23 LS 137 մակնիշի մեքենաները քաղաքացիներին տեղափոխել են 29/25 ընտրական տեղամաս
- 29/27 ընտրական տեղամաս ընտրողներին տեղափոխել են ավտոմեքենաներով, ինչպես նաև ուղղորդել են
- 13LO902 պետհամարանիշի սպիտակ գույնի «Նիվա» մակնիշի ավտոմեքենան պարբերաբար ընտրողներին տեղափոխել է 29/29 ընտրական տեղամաս
- 28LT099 մեքենան ընտրողներ է տեղափոխել 29/31 տեղամաս

- 0449 Լ և 0528L պետհամարանիշի միկրոավտոբուսները ընտրողներ է տեղափոխել 30/02 ընտրական տեղամաս
- 30/11 և 30/12 ընտրական տեղամասերի անմիջապես դիմացը կանգնած են եղել երկու տղաներ, որոնցից մեկը ուղղորդել է ընտրողներին, մասնավորապես նրանց ասել է. «Գիտեք չէ 6 համարը»
- 30/34 ընտրական տեղամասում բնակաբնակի պետը, ով Նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանի վստահված անձն է հանդիսանում, զանգել է ոմն քաղաքացու և բարձրաձայն ասել. «Մեքենան թող գնա կանգնի, որ անտեղի չսպասի, դե հմի չգիտեմ, դրանց հավաքի բեր», վերջինս նաև ուղղորդում է ընտրողներին, ասում, թե ում ընտրեն
- 41/21 ընտրական տեղամասում հանձնաժողովի անդամները և վստահված անձինք ընտրողներին հարցրել են, թե ում են ընտրել
- 41/23 երկու քաղաքացի պարբերաբար մոտեցել են դրսում ցուցակներում իրենց անունները փնտրողներին և հորդորել ընտրել Սերժ Սարգսյանին
- Ժամը 11:00-16:00-ն ընկած ժամանակահատվածում Իջեւանի 41/23 տեղամասի շրջակայքում մեկ տասնյակից ավելի երիտասարդներ են խմբված եղել, ովքեր հաճախ մոտեցել են ընտրողներին, առաջարկել իրենց օգնությունը՝ ցուցակների հարցում կողոտրոշվելու հարցում, այնուհետև ցածր ձայնով ասել են՝ կընտրեք Ս. Սարգսյանին
- 41/23 տեղամասի շրջակայքում մի քանի անգամ երկար ժամանակով գտնվել է Տավուշի մարզպետ Արմեն Ղուլարյանի որդին, տեղամասի մոտ իր մեքենան է կայանած եղել ԵԿՄ Տավուշի մարզի նախագահ Ռուդիկ Դավթյանը, իսկ մոտ մեկ ժամ վերջինս մեքենայի մոտ նստած է եղել «տաբուրետկային»
- 41/23, 41/26 ընտրական տեղամասերում Ս. Սարգսյանի վստահված անձը հաճախակի դուրս են եկել քվեարկության սենյակից, հանդիպել դրսում գտնվող իրենց վստահված անձանց հետ, հսկել ընտրողների շարժը

Ընտրական տեղամասում գտնվելու իրավունք չունեցող անձանց ներկայություն

- 29/27 ընտրական տեղամասում 09:30-ի դրությամբ գտնվել են Նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանի 3 վստահված անձ /պաշտոնապես նրանցից գրանցված է եղել միայն մեկը/
- Ժամը 11:40-ին 30/22 տեղամասում գտնվել է տեղամասում գտնվելու իրավունք չունեցող անձ, ով լուսանկարել է տեղամասում գտնվող քաղաքացիներին
- 31/25 ընտրական տեղամասում ինչ-որ քաղաքացի անհրճապես ներս ու դուրս է արել ու առաջարկել իր օգնությունը, որից դժգոհել են նաև հանձնաժողովի անդամները
- 32/34 ընտրական տեղամասում միաժամանակ գտնվել են Սերժ Սարգսյանի 2 վստահված անձ՝ Սիմոնյան Արտակ, Մելքոնյան Հովհաննես

- 40/33 ընտրական տեղամասում՝ քվեարկության սենյակում, գտնվել է համայնքի գյուղապետի որդին երկու ոստիկանների հետ, ովքեր տեղամասում գտնվելու իրավունք չեն ունեցել
- Ժամը 10:30-ի սահմաններում Հաղարծին գյուղի 41/12 ընտրատեղամասում արձանագրվել է, որ տեղամասի ներսում գտնվում են Սերժ Սարգսյանի վստահված երկու անձ, որոնցից մեկի մոտ նույնիսկ բացակայել են համապատասխան վկայականները, սակայն մի քանի անգամ հանձնաժողովի նախագահին տեղյակ պահելուց հետո էլ, մոտ երկու ժամվա ընթացքում տվյալ անձը անարգել ելումուտ է արել ընտրատեղամաս
- 41/23 ընտրական տեղամասում՝ քվեարկության սենյակում, մի քանի անգամ միաժամանակ գտնվել են Ս. Սարգսյանի մեկից ավելի վստահված անձինք
- 41/26 ընտրական տեղամասում ժամը 08:00-ի սահմաններում միաժամանակ ներկա է գտվել Սերժ Սարգսյանի երկու վստահված անձ, կազմակերպության ղիտորդի միջամտությունից հետո վստահված անձանցից մեկի, ով Ս. Սարգսյանի նախընտրական շտաբի պատասխանատուներից է, և ղիտորդի միջև վիճաբանություն է սկսվել, վստահված անձը հեռացվել է քվեարկության սենյակից, սակայն վերջինս մինչև քվեարկության ավարտը գտնվել է տեղամասի մոտ եւ ձեռքին առկա ցուցակներից օգտվելով՝ զանգել ընտրողներին եւ կանչել տեղամաս
- 41/26 ընտրական տեղամասի տարածքում մեկ քաղաքացի, ով խուսափել է ներկայանալ, ասել է, որ ինքը իրենց շենքի պատասխանատու է նշանակված. ինքը պատասխանատու է նրա համար, որ շենքի բնակիչները գան քվեարկության

Ընտրատեղամասում ղիտորդի ազատ տեղաշարժմանը խոչընդոտում

- 30/01 ընտրական տեղամասում խոչընդոտվել է ղիտորդի ազատ տեղաշարժման իրավունքը, մասնավորապես հանձնաժողովի անդամներից Վալերի Ջաղինյանը կազմակերպության ղիտորդին բարձր ձայնով և կոպտորեն նկատողություն է արել, իբր նա չհրկիզվող պահարանի մոտ կանգնած հանձնաժողովի նախագահի փաստաթղթերին է նայում, մինչդեռ ղիտորդը չհրկիզվող պահարանին մեջքով փորձել է շրջանցել հանձնաժողովի նախահագի և քարտուղարի սեղանը և մոտենալ հանձնաժողովի մյուս անդամների սեղաններին, երբ հանձնաժողովի նախագահին ղիտորդը հարցրել է, թե արդյոք նա էլ է կարծում, որ տվյալ դեպքում ինքը խախտում է ընտրական կարգը, նախագահը պատասխանել է. «Նման բան չեմ նկատել, նկատելու դեպքում կմիջամտեմ, քո փոխարեն լինեի չէի պատասխանի հանձնաժողովի անդամին, իսկ հանձնաժողովի անդամի մասին ում, ինչ պետք է կասեմ»

Քարոզչություն ընտրատեղամասում

- 32/14 ընտրական տեղամասում Մերժ Սարգսյանի վստահված անձը ժամը 10:00-ի դրությամբ շրջել է թեկնածուի «Ապահով Հայաստան» շարժով

Ճնշումներ ընտրատեղամասում

- 30/01 ընտրական տեղամասում հանձնաժողովի կողմից ճնշումներ են գործադրվել ժառանգության վստահված անձի նկատմամբ

Կուտակումներ տեղամասում

- 29/27 ընտրական տեղամասում ժամը 12:18-ին դիտորդը հայտնել է, որ տեղամասում պարբերաբար գտնվել են ավելի քան 30 ընտրողներ, որ իրավիճակը լարված է և չի վերահսկվում
- 32/14 ընտրական տեղամասում քվեարկության սենյակում ժամը 14:01-ին միաժամանակ գտնվել է ավելի քան 40 ընտրող
- Ժամը 10:00-ի սահմաններում 41/11 ընտրական տեղամասի շրջակայքում արձանագրվել է մարդկանց կուտակումներ, խոսքը ոչ թե ընտրողների մասին է, այլ մի քանի տասնյակ տղամարդկանց, ովքեր գյուղապետ Արարատ Թամրազյանի գլխավորությամբ, իրենց ասելով՝ «հենց էնպես» կանգնած են եղել ընտրատեղամասի մոտ, կազմակերպության դիտորդը տարածքում իրենց ծառայությունն իրականացնող ոստիկանների ուշադրությունը հրավիրել է այդ փաստի վրա, սակայն նրանց կողմից ոչինչ չի ձեռնարկվել
- Ժամը 10:30-ի սահմաններում 41/13 ընտրական տեղամասի մոտ կանգնած են եղել մոտ տասը երիտասարդ, ովքեր ակնհայտ ոչ մի կարգավիճակ չեն ունեցել, ընտրատեղամասը հսկող ոստիկանը՝ կապիտան Արմեն Քոչարյան, կազմակերպության դիտորդին ասել է, որ նրանք ոչ մի խախտում չեն կատարում, այնուամենայնիվ երիտասարդները, խուսափելով ֆոտոխցիկի արձանագրումից, լքել են տեղամասի տարածքը
- 41/19 տեղամասում ընտրողների թիվը հաճախակի գերազանցել է 15-ը
- 41/19 ընտրական տեղամասում համայնքի ավագանու անդամները ժամը 15:00-ի սահմաններում ընտրացուցակների մոտ իբր օգնելու նպատակով ընտրողներին հուշել են նրանց համարը ցուցակում, սակայն, ինչպես նկատել է կազմակերպության դիտորդը, ավագանու անդամները նաև իրենց մոտ առկա թղթի կտորների վրա գրանցել են տվյալ անձի անուն, ազգանունը

Քվեարկության կարգի խախտումներ

- 29/17 ընտրական տեղամասում «Ընտրությունը քոնն է» կազմակերպության դիտորդը, ով միաժամանակ հանդիսացել է այն դպրոցի գրադարանավարը, որտեղ տեղակայված է ընտրական տեղամասը, տեղամասում ներկա է գտնվել առանց ՀՀ

կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից տրված դիտորդական առաքելություն իրականացնելու վկայականի, երբ կազմակերպության դիտորդը խախտումը վերացնելու համար դիմել է հանձնաժողովի նախագահին, դիտորդը շտապ գնացել է վկայականի հետևից, իսկ նախագահը նշել է, որ նա առավոտյան ցույց է տվել վկայականը

- 29/25 ընտրական տեղամաս է մտել քաղաքացի, մոտեցել նախագահին և ասել, որ մեքենայում իրեն է սպասում հաշմանդամություն ունեցող անձ, ով չի կարող մտնել տեղամաս, նախագահը քվեաթերթիկը տվել է վերջինիս, ով դուրս է եկել տեղամասից, նստել մեքենա, այնուհետև քվեաթերթիկը տարել և հանձնել է տեղամաս /մեքենայի պետհամարանիշը՝ 33 LS 609/
- 32/14 ընտրական տեղամասում ժամը 14:00-ի դրությամբ ընտրողների թիվը չի հայտարարվել
- 32/56 ընտրական տեղամասում 3 քաղաքացու տարբեր մարդիկ օգնել են քվեարկել, սակայն նրանց տվյալները չեն գրանցվել
- Րաֆֆի Հովհաննիսյանի վստահված անձը ահագանգել է կազմակերպության դիտորդին այն մասին, որ 40/46 ընտրական տեղամասում ընտրացուցակներում եղել են մահացածների անուններ, որոնց փոխարեն ստորագրվել է

Այլ խախտումներ

- 29/08 ընտրատեղամասում ընտրող Սամվել Պետրոսյանի փոխարեն ստորագրված է եղել
- 30/01, 30/06, 30/31 ընտրական տեղամասերում նախապես ելունդներից առանձնացված է եղել մոտ 5-10 քվեաթերթիկ, 30/01 ընտրական տեղամասում մինչ դիտորդի մոտենալը հանձնաժողովի նախագահը հանձնաժողովի անդամին ասել է, որ պահի դրանք, բայց դիտորդը մոտեցել է և առաջարկել նախագահին կանխարգելել նման խախտումը
- 30/34 ընտրական տեղամասում քաղաքացին հայտնել է, որ թոռը գրանցումից դուրս է եկել, բայց ցուցակում տվյալներն առկա են
- 32/05 ընտրական տեղամասում քաղաքացին քվեարկել է մոր փոխարեն, խախտումը նկատել է Նախագահի թեկնածու Րաֆֆի Հովհաննիսյանի վստահված անձ Գևորգ Քոթանջյանը, ով խախտման մասին տեղյակ է պահել հանձնաժողովի նախագահին, սակայն վերջինիս կողմից արձանագրություն չի կազմվել
- 32/14 ընտրական տեղամասում ընտրացուցակում մի շարք անձնագրային տվյալներ են եղել առանց ստորագրության, ինչպես նաև ստորագրություններ առանց անձնագրային տվյալների, դիտորդը նաև նկատել է, որ ընտրացուցակներում միննույն ստորագրությունը կրկնվում է մի քանի անգամ, միննույն ժամանակ ժամը 15:44-ին հանձնաժողովի անդամ Քաչակույան Գոհարը ընտրացուցակում ստորագրել է 3 քաղաքացու տվյալների դիմաց, այնուհետև ընտրացուցակում մոտ 3-ական քաղաքացիների տվյալների դիմաց ստորագրել են

նաև հանձնաժողովի անդամներ Բալայան Էմման, Մարկոսյան Սոնիկը, Մարկոսյան Վիկտորյան և Մարգարյան Գոհարը

- 40/41 ընտրատեղամասի հանձնաժողովի անդամներից մեկը ահագանգել է, որ տեղամաս են բերել ավելի քան հարյուր զինվորների, սակայն տվյալ ստորաբաժանումից միայն 4-ի անունն է առկա ընտրացուցակներում, փորձել են կազմակերպել, որպեսզի զինվորներն այդ տեղամասում էլ կատարեն քվեարկությունը, սակայն ՀԱԿ ներկայացուցիչը կանխել է դա
- 41/09 «Ընտրությունը քունն է» կազմակերպության դիտորդները մեկ ժամը մեկ ներս են մտել, ճշտել ընտրողների թիվը և հայտնել ոստիկանությանը
- 41/12 տեղամասում ոստիկանները մասնակցության տվյալներ են ուզել և գաղտնի ասել, որ դիտորդները դրա մասին չպետք է իմանան

Միաժամանակ, հարկ ենք համարում հայտնել, որ կազմակերպության հաղորդագրության մեջ նշված որոշ տեղամասերում արձանագրված խախտումների մասին բարձրաձայնելու համար կազմակերպության դիտորդների նկատմամբ ճնշումներ են գործադրվել. փորձ է արվել սահմանափակել նրանց ազատ տեղաշարժը տեղամասում, մի տեղամասում նույնիսկ հանձնաժողովի ներկայացուցիչը սպառնացել է, թե «ընտրությունները այնուամենայնիվ ավարտվելու են»:

Կազմակերպության կողմից արձանագրված խախտումների կապակցությամբ իրականացված միջոցառումները

Կազմակերպության դիտորդական առաքելությունն իրականացնող դիտորդների կողմից արձանագրված խախտումների վերաբերյալ կազմակերպության կողմից թվով 7 գրություն և ուղարկվել համապատասխան մարմիններ:

Մասնավորապես՝

Կազմակերպության կողմից մեկ գրություն է ուղարկվել ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով այն մասին, որ ընտրատեղամասում միաժամանակ գտնվել են Սերժ Սարգսյանի 2 վստահված անձ:

Թիվ 29/18, 29/27, 31/01, 30/20, 31/25 ընտրատեղամասերում հանձնաժողովի անդամները կազմակերպության դիտորդներին չեն տրամադրել տեղեկատվություն յուրաքանչյուր ժամը մեկ ընտրողների քանակի մասին: Կազմակերպության կողմից գրություն է ուղարկվել ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, որով խնդրել ենք ձեռնարկել համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպության դիտորդների տեղեկատվություն ստանալու իրավունքի ապահովման ուղղությամբ:

Թիվ 29/21 ընտրատեղամասում Սերժ Սարգսյանի վստահված անձ Ավետիք Աբազյանը մոտեցել է քվեարկության եկած ընտրողներին մինչև քվեարկելը զրուցել նրանց հետ, այնուհետև քվեարկելուց հետո նորից մոտեցել է համազրուղացիներին, նորից զրուցել նրանց հետ: Ընտրողների հեռանալուց հետո վստահված անձն իր մոտ եղած ցուցակում, նշում է կատարել: Խախտումը վերացնելու վերաբերյալ կազմակերպության կողմից զրույթուն է ուղարկվել թիվ 29 ընտրատեղամասային ընտրական հանձնաժողով:

Թիվ 32/14 ընտրատեղամասում կազմակերպության դիտորդը արձանագրել է, որ հանձնաժողովի անդամները ստորագրում և անձնագրային տվյալներ են լրացնում ընտրողների ցուցակներում ընտրության չմասնակցած կամ քվեարկության չեկած քաղաքացիների անունների դիմաց: Կազմակերպության կողմից հաղորդում է ուղարկվել ՀՀ ոստիկանություն:

ՀՀ ոստիկանություն է ուղարկվել կազմակերպության կողմից արձանագրված խախտումների վերաբերյալ կազմված հայտարարությունները /թվով 3/, կազմակերպությունը ֆաքսի միջոցով դրանց պատճենները փորձել է ուղարկել նաև Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, սակայն ֆաքսի ծանրաբեռնված լինելու պատճառով չի ստացվել:

Հավելված 2. ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի հայտարարությունը ոստիկանության գործունեության վերաբերյալ

2013 թ. փետրվարի 18-ի ՀՀ նախագահական ընտրությունների թե՛ նախընտրական քարոզչության, և թե՛ քվեարկության օրվա վերաբերյալ կազմակերպության դիտորդներն արձանագրել են բազմաթիվ խախտումներ, մտահոգություններ, որոնց վերաբերյալ տարածվել են հայտարարություններ և հաշվետվություններ՝ ՋԼՄ-ների և կազմակերպության կայքէջի միջոցով:

Տեղեկատվության մեծ մասը վերաբերել է ընտրակաշառքների վերաբերյալ ահազանգերին, վարչական ռեսուրսների չարաշահմանը, տեղական հեղինակությունների կողմից ընտրական տեղամասերի շրջակայքում իրավիճակը կառավարելի և քաղաքացիների վարքագիծը ենթարկեցնելու դեպքերին, քաղաքացիների ազատ կամքի վրա ճնշումներին, որոնք արտահայտվել են քաղաքացիների պարտադրված մասնակցությամբ թե՛ նախընտրական հանդիպումներին և թե՛ քվեարկությանը, որոնց արդյունքում ձևավորվել է վախի, անվստահության և անազատության մթնոլորտ:

Չնայած իրավիճակի վերաբերյալ բազմաթիվ ահազանգերին, արձանագրում ենք, որ

1. ոստիկանության, ազգային անվտանգության և դատախազության մարմինների կողմից սեփական նապաձեռնությամբ որևէ դեպք չի բացահայտվել,
2. ՋԼՄ-ներով հրապարակված խախտումների վերաբերյալ արձագանքները եղել են խիստ ընտրողական
3. ընտրական գործընթացների բնականոն ընթացքը խաթարողները դրսևորել են ակնհայտ ցինիկ և անպատժելի վարքագիծ

Նման իրավիճակի ամբողջ պատասխանատվությունն ընկնում է իրավապահ մարմինների վրա, որոնք այդպես էլ չիրականացրեցին ՀՀ օրենսդրությամբ և սահմանադրությամբ սահմանված իրենց պատավորությունները կանխարգելելու ընտրական խախտումները, բացահայտելու ընտրախախտումները և պատասխանատվության ենթարկելու ընտրախախտումներ կատարողներին:

Կրկին անգամ նման դիտավորյալ անգործության հետևանքով ամրապնդվեց ընտրողների անվստահությունը ընտրական ինստիտուտի ընտրությունների միջոցով իշխանություն ձևավորելու հնարավորության նկատմամբ:

Հավելված 3. ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի խախտումներ

Քվեարկության օրը դրսևորվել է ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով սահմանված դիտորդների ազատ տեղաշարժվելու իրավունքի խախտում:

Քվեարկության օրը դրսևորվել է ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 5-րդ հոդվածի և 21-րդ հոդվածներով սահմանված ընտրողների գաղտնի քվեարկության, ընտրողների կամքի ազատ արտահայտման իրավունքների խախտման, ինչպես նաև տեղամասային կենտրոնին հարող տարածքում մինչև 50 մետր շառավղով մարդկանց և մեքենաների կուտակումներ դեպքեր:

Քվեարկության օրն արձանագրվել են ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 63-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված՝ ընտրատեղամասում առավելագույնը 15 ընտրողից ավելի քվեարկողներ գտնվելու դեպքեր:

Քվեարկության օրն արձանագրվել է ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 6-րդ հոդվածի 12-րդ մասի, 33-րդ հոդվածի 3-ր և 4-րդ մասերով ինչպես նաև 44-րդ հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված տեղամասում գտնվելու լիազորություններ չունեցող անձանաց տեղամասերում գտնվելու և վստահված անձանց իրավունքների սահմանափակումների դեպքեր:

Քվեարկության օրն արձանագրվել ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 65-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ և 7-րդ մասերով սահմանված քվեաթերթիկ ստանալու, քվեաթերթիկների տրամադրման, դրանք գաղտնի լրացնելու, ինքնուրույն քվեարկել չկարողացողներին օգնելու, տեղամասային կենտրոնում գաղտնիությունը չապահովելու օրենքով սահմանված կարգերի խախտումների դեպքեր:

Քվեարկության օրն արձանագրվել է ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 66 –րդ հոդվածով սահմանված կարգի խախտումներ՝ մասնավորապես գրանցվել են լցոնման դեպքեր: